

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Навчально-науковий інститут нафти і газу
Кафедра нафтогазової інженерії та технологій

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної та
навчальної роботи

А.М. Мартиненко
2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

«Педагогічна практика»

(назва навчальної дисципліни)

підготовки доктора філософії
(назва ступеня вищої освіти)

спеціальності **185 Нафтогазова інженерія та технології**
(код і назва спеціальності)

Полтава
2024 рік

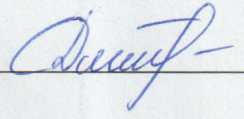
Handwritten signature

Робоча програма з педагогічної практики для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 185 Нафтогазова інженерія та технології.

Складена відповідно до освітньо-наукової програми «Нафтогазова інженерія та технології» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти 2024 року.

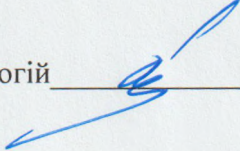
Розробники: Зезекало І. Г., д.т.н, професор, професор кафедри нафтогазової інженерії та технологій; Дмитренко В.І., к.т.н., доцент, доцент кафедри нафтогазової інженерії та технологій; Ларцева І.І., к.т.н., доцент, доцент кафедри нафтогазової інженерії та технологій; Нестеренко Т.М., к.т.н., доцент, доцент кафедри нафтогазової інженерії та технологій; Петруняк М. В., к.т.н., доцент кафедри нафтогазової інженерії та технологій; Рубель В.П., к.т.н., доцент кафедри нафтогазової інженерії та технологій; Савик В.М., к.т.н., доцент кафедри нафтогазової інженерії та технологій

Погоджено:

Гарант освітньої програми Вікторія ДМИТРЕНКО

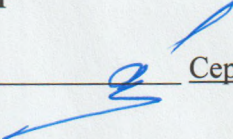
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри нафтогазової інженерії та технологій

Протокол від «28» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри нафтогазової інженерії та технологій
«28» 08 2024 року

Схвалено Навчально-методичною комісією навчально-наукового інституту нафти і газу

Протокол від «30» серпня 2024 року № 1

Голова Навчально-методичної комісії Сергій ГАВРИК

«30» серпня 2024 року

© Зезекало І. Г. Дмитренко В.І., Ларцева І.І.,
Нестеренко Т.М., Петруняк М. В.,
Рубель В.П., Савик В.М., 2024 рік
© Національний університет «Полтавська
Політехніка імені Юрія Кондратюка, 2024
рік

Опис педагогічної практики

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика практики	
		форма навчання	
		денна	заочна
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>18</u> <u>Виробництво та технології</u>	обов'язкова	
Загальна кількість годин – 90			
	Спеціальність 185 Нафтогазова інженерія та технології	Рік підготовки:	
		3-й	3-й
		Семестр	
		6-й	6-й
		Самостійна робота	
		90 год.	90 год.
		Вид контролю: диференційований залік	

2. Мета та завдання практики

Педагогічна практика є складовою частиною підготовки аспірантів з нафтогазової інженерії та технологій.

Мета педагогічної практики полягає в оволодінні аспірантами формами, методами, засобами, новітніми технологіями реалізації освітнього процесу у вищій школі; формуванні їхньої здатності ефективно застосовувати набуті теоретичні знання в практичній викладацькій діяльності, усвідомлювати професійну значущість цих знань; вихованні потреби постійного вдосконалення власної професійно-педагогічної компетентності, розвитку творчої ініціативи, реалізації особистісного творчого потенціалу.

Завданням педагогічної практики є формування у аспіранта цілісного уявлення про здійснення науково-педагогічної діяльності у вищій школі:

- розширення та закріплення теоретичних знань з дисциплін фахового та фундаментального циклу;
- оволодіння комунікативними компетентностями, необхідними для якісного проведення лекцій, ведення практичних та лабораторних занять щодо застосування новітніх технологій навчання та використання сучасного обладнання;
- формування потреб в підвищенні своєї наукової та науково-педагогічної кваліфікації;
- вивчення досвіду викладання дисциплін провідними викладачами кафедри;
- формування загально-педагогічних вмінь і навичок щодо створення освітнього контенту та організації аудиторних занять, використання сучасних форм та методів навчання, широкого впровадження сучасних інформаційних технологій в освітній та науковий процес;
- формування творчого підходу до педагогічної діяльності;
- розвиток творчого підходу до навчально-методичної роботи, наукової діяльності, формування потреби у самовдосконаленні, підвищенні кваліфікації.

Педагогічна практика має забезпечити наступні програмні компетентності:

ІК Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або науково-інноваційної діяльності в нафтогазовій галузі, застосовувати

методологію науково-дослідницької та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення;

- ЗК04** Здатність розв'язувати комплексні проблеми нафтогазової галузі на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності;
- СК02** Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, глибоке розуміння наукових текстів за напрямом досліджень;
- СК06** Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.

3. Передумови для проходження педагогічної практики

Передумовами проходження педагогічної практики в університеті є дисципліни, які мають бути вивчені здобувачами раніше, зокрема такі як: як «Філософія та наукове мислення», «Іноземна мова для академічних цілей», «Сучасні освітні технології у вищій школі», «Сучасні інформаційні технології в науковій діяльності».

4. Очікувані результати проходження педагогічної практики

Формулювання результатів проходження педагогічної практики базується на результатах, визначених освітньою програмою (програмних результатах навчання), відповідно до матриці відповідності програмних результатів ОНП.

Програмні результати практики за ОНП:

- РН02** Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми нафтогазової галузі українською та англійською мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях;
- РН08** Глибоко розуміти загальні принципи та методи нафтогазової інженерії, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях та у викладацькій практиці;
- РН11** Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері нафтогазової інженерії, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.

5. Засоби діагностики результатів проходження практики

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів проходження практики можуть бути:

- диференційований залік;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- звіт;
- інші види індивідуальних завдань.

6. Програма педагогічної практики

6.1. Вимоги до баз практики і робочі місця

Базою педагогічної практики є Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондатука».

На визначеній базі практики аспірант повинен отримати певні практичні навички викладання дисциплін для здобувачів вищої освіти другого та третього рівнів освіти. У зв'язку з цим робоче місце здобувачів вищої освіти знаходиться на кафедрі нафтогазової інженерії та технологій або на кафедрі буріння та геології.

6.2. Обов'язки керівників практики та здобувачів вищої освіти при проходженні практики

Методичне керівництво практикою від університету здійснює кафедра нафтогазової інженерії та технологій та кафедра буріння і геології, на яких працюють наукові керівники аспірантів, які виступають керівниками педагогічної практики. Керівник практики зобов'язаний стежити за правильною організацією практики, систематично контролювати її проходження, а також консультувати здобувача вищої освіти з усіх питань, пов'язаних з проходженням практики. По закінченні практики керівник перевіряє та підписує звіт та щоденник з практики, інформує про проведення публічного захисту звіту з практики, за результатами якого виставляється остаточна оцінка, складають відгук і характеристику на здобувача вищої освіти, який проходив практику.

Здобувач вищої освіти при проходженні практики зобов'язаний:

- до початку практики одержати від керівника практики від кафедри консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- вчасно, згідно з графіком навчального процесу, прибути на кафедру;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками керівників;
- своєчасно подати керівнику практики звітну документацію, що вимагається програмою практики, й захистити звіт з практики.

6.3. Зміст педагогічної практики та розподіл бюджету часу

За період педагогічної практики здобувачі вищої освіти відповідно до змісту практики виконують завдання, що мають бути відображені у окремих розділах звіту. Зміст педагогічної практики визначається її завданнями.

Практика триває 2 тижні (90 годин) для здобувачів вищої освіти 3 курсу.

Розподіл часу педагогічної практики

<i>№ з/п</i>	<i>Етапи практики</i>	<i>Тривалість, год.</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
1	Організаційна робота. <i>Зустріч із керівником педагогічної практики для ознайомлення: із змістом та завданнями педагогічної практики, з формами робочих і звітних документів, обговорення та затвердження тем і форм навчальних занять, які будуть проводити аспіранти згідно індивідуального плану педагогічної практики. Розгляд завдань та основних напрямків роботи ЗВО. Ознайомлення з документацією кафедри (РНП, навчально-методичне забезпечення). Ознайомлення зі змістом та структурою індивідуального плану викладача, журналу присутності студентів, розкладу занять. Складання індивідуального плану роботи на період практики . Ведення щоденника педагогічної практики.</i>	20
2	Навчально-методична робота. <i>З'ясування словесних, наочних, практичних методів, форм подачі матеріалу, застосування форм перевірки знань студентів. Розробка планів занять для самостійного проведення аспірантом. Проведення здобувачами занять з дисциплін професійного спрямування. Науково-методичний самоаналіз проведених занять.</i>	40

3	Підготовка та оформлення звітної документації. <i>Підготовка, систематизація та узагальнення інформації для оформлення звітної документації; захист результатів роботи. З'ясування словесних, наочних, практичних методів, форм подачі матеріалу, застосування форм перевірки знань студентів.</i>	30
	Усього	90

Під час практики здобувач вищої освіти повинен виконати всі розділи програми.

7. Підготовка звіту з практики

Звіт з практики повинен відображати самостійну роботу здобувача вищої освіти в організації. Переказ у звіті матеріалів, викладених в інструкціях, підручниках, лекціях не допускається. Письмовий звіт з практики разом із щоденником подається у встановлений термін (не пізніше ніж через тиждень після закінчення практики) керівнику практики від університету для перевірки, рецензування і допуску до захисту. Письмова рецензія керівника практики від кафедри заноситься до щоденника практиканта. Звіт з практики має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти програми практики. Обов'язковим є наявність висновків та пропозицій. Розділи і окремі питання звіту повинні бути чітко визначені, викладені в логічній послідовності і конкретизовані. Таблиці, ілюстрований матеріал, додатки повинні бути змістовими і оформленими відповідно до вимог стандартів.

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання видаються кожному здобувачеві індивідуально керівником дисертаційної роботи аспіранта відповідно до обраної теми роботи.

9. Критерії оцінювання результатів проходження практики

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом проходження педагогічної практики.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Шкала та критерії оцінювання результатів проходження практики

Шкала, бали	Критерії оцінювання
90 – 100	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики повністю розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання, розділи містять повний та вичерпний опис проведеної роботи, аналіз її результатів проведений на високому рівні. Зроблені висновки є обґрунтованими, конкретними та відповідають поставленим завданням. За результатами роботи надані практичні рекомендації, спрямовані на покращення діяльності досліджуваного об'єкту. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується необхідним пакетом документів, розташованих у додатках звіту. Звіт і щоденник практики оформлені відповідно до вимог і подані до захисту у визначений кафедрою термін. Здобувач вищої освіти вільно володіє змістом роботи, демонструє відмінні знання, отримані за результатами проходження практики, його відповіді на поставлені питання вичерпні та розгорнуті.

82 – 89	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики повністю розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання, але мають місце окремі недоліки, розділи містять повний опис проведеної роботи та аналіз її результатів. Зроблені висновки є обґрунтованими, конкретними та відповідають поставленим завданням. За результатами роботи надані практичні рекомендації. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів, розташованих у додатках звіту, однак вони недостатньо використані у процесі аналізу. Звіт і щоденник практики мають незначні недоліки у оформленні, подані до захисту у визначений кафедрою термін. Здобувач вищої освіти вільно володіє змістом роботи, демонструє знання процесів, досліджуваних під час проходження практики, його відповіді на поставлені питання конкретні та правильні.
74 – 81	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики повністю розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання, але мають місце окремі недоліки, розділи містять опис проведеної роботи, однак проведений аналіз містить неточності. Зроблені висновки є конкретними відповідають поставленим завданням, надано рекомендації, однак має місце недостатнє обґрунтування висновків та рекомендацій. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів, розташованих у додатках звіту, однак пакет документів неповний та недостатньо використаний у процесі аналізу. Звіт і щоденник подані до захисту у визначений кафедрою термін, однак мають місце окремі зауваження щодо їх оформлення. Здобувач вищої освіти в цілому володіє змістом роботи, демонструє розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням, однак його відповіді на поставлені питання неповні або неточні.
64 – 73	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики в цілому розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання (не менше 75 %), однак містить деякі помилки при вирішенні завдань практики, аналіз роботи, виконаної під час практики, неповний, не глибокий, містить деякі помилки. Зроблені висновки в переважній більшості відповідають поставленим завданням, однак має місце недостатнє та частково помилкове обґрунтування висновків та наданих рекомендацій. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів, розташованих у додатках звіту, однак пакет документів неповний, не використаний або недостатньо використаний у процесі аналізу, частково неактуальний. Звіт і щоденник подані до захисту у визначений кафедрою термін, однак у оформленні допущені помилки. Під час захисту здобувач вищої освіти показує задовільний рівень володіння змістом роботи, допускає помилки у відповідях, неповно та неточно формулює причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, оперує фактами на рівні запам'ятовування.
60 – 63	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання неповністю (але не менше 50 %), містить помилки при вирішенні завдань практики, аналіз роботи, виконаної під час

	практики, неповний, має поверхневий характер, має помилки, частково базується на недостовірних даних. Зроблені висновки відповідають поставленим завданням частково, відсутнє або недостатнє та іноді помилкове обґрунтування висновків та наданих рекомендацій. Звіт у додатках містить неповний або неактуальний пакет документів. Звіт і щоденник подані до захисту не у визначений кафедрою термін, у оформленні допущені помилки. Під час захисту здобувач вищої освіти показує мінімальний рівень володіння змістом роботи, допускає значні помилки у відповідях.
35-59	Здобувач вищої освіти виконав частково (менше 50 %) програму практики та/або надано негативний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання частково (менше 50 %), містить грубі помилки при вирішенні завдань практики; аналіз роботи, виконаної під час практики, неповний, має поверхневий характер, має помилки, базується на недостовірних даних або відсутній. Зроблені висновки відповідають поставленим завданням частково (менше 50 %), відсутнє або помилкове обґрунтування висновків та рекомендацій. Звіт у додатках містить неповний (менше 50 %) або неактуальний пакет документів. Порушено графік проходження практики. Звіт і щоденник подані до захисту не у визначений кафедрою термін, у оформленні допущені помилки. Недостатній обсяг пакету документів, передбачених програмою практики та/або методичними рекомендаціями. Під час захисту здобувач вищої освіти демонструє незадовільне володіння матеріалом звіту, нерозуміння змісту практики, відповідає не по суті питання, допускає грубі помилки у відповідях та показує неспроможність їх виправити.
0-34	Здобувач вищої освіти не виконав програму практики та/або надано негативний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики частково викладений та не розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання, містить грубі помилки, базується на недостовірних даних або відсутній. Відсутні передбачені програмою практики та/або методичними рекомендаціями додатки. Порушено графік проходження практики. Звіт і щоденник подані до захисту не у визначений кафедрою термін, оформлені не відповідно до встановлених вимог. Відсутній необхідний обсяг пакету документів, передбачених програмою практики та/або методичними рекомендаціями. Під час захисту здобувач вищої освіти демонструє незадовільне володіння матеріалом звіту, нерозуміння змісту практики, відповідає не по суті питання, допускає грубі помилки у відповідях та показує неспроможність їх виправити.

10. Методи контролю

Підсумковим контролем є захист звіту з практики у формі диференційованого заліку. Він здійснюється відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти за результатами проходження педагогічної практики

Результати проходження педагогічної практики оцінюється за 100-бальною шкалою, із них:

Самостійна робота здобувача вищої освіти під час проходження практики		Диференційований залік (публічний захист звіту з практики)	Сума
Підготовка та оформлення ЗВІТУ з практики	Підготовка та оформлення ЩОДЕННИКА з практики		
60	10	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Значення оцінки ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно	відмінно
82 – 89	B	дуже добре	добре
74 – 81	C	добре	
64 – 73	D	задовільно	задовільно
60 – 63	E	достатньо	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного захисту звіту	незадовільно
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним проходженням практики	

11. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки «Педагогічна практика» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 185 «Нафтогазова інженерія та технології». / М.В. Петруняк. – Полтава: Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2024. – 67 с.

12. Рекомендована література

Базова

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник. Київ : Либідь, 2018. 518 с.
2. Васянович Г.П. Педагогіка вищої школи. Навч.-метод. посіб. Львів: Львівський національний ун-т ім. Івана Франка, 2016. 370 с.
3. Казак І. О. Теорія і методика викладання в вищій школі: навч. посіб. Київ : КПІ імені Ігоря Сікорського, 2018. 116 с.
4. Мартинець Л.А. Педагогіка вищої школи : опорний конспект лекцій. Вінниця : ДонНУ, імені Василя Стуса, 2019. 40 с.
5. Марцева Л.А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. / Л.А. Марцева. – Електронні дані. – Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. – 150 с.
6. Мачинська Н., Федорович А., Яремчук Н. Основи педагогічної майстерності. Львів, ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 286 с.
7. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. Київ: Центр навч. л-ри, 2019. 472 с.
8. Педагогіка вищої школи : підр. / за ред. В. Головенкіна. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
9. Салов В.О. Основи педагогіки вищої школи : навч. посіб. Донецьк : НГУ, 2018. 170 с.
10. Слєпкань З.І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі: навч. посіб. Київ:

Вища шк., 2015. 239 с.

11. Тур О.М. Педагогіка : конспект лекцій. Полтава: Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2020. 132 с.

12. Тур О.М. Педагогіка вищої школи : конспект лекцій. Полтава : Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2022. 116 с.

13. Тур О.М. Сучасні освітні технології у вищій школі : конспект лекцій. Полтава: Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2020. 145 с.

Допоміжна

1. Городиська В., Пантук М., Міляєва В. Педагогіка та психологія вищої школи : тексти лекцій. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ ДДПУ, 2017. 307 с.

2. Калашнікова Л. М., Жерновникова О.А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях: навч. посіб. Харків: Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, 2016. 260 с.

3. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи. Навч. посіб. Київ: Знання, 2015. 486 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Сторінка курсу на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=2775>
2. Закон України «Про вищу освіту» (від. 01.07.2014): <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Закон України «Про освіту» 2145-VIII (від 05.09.2017 року): <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
4. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність»: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/848-19>
5. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2022-2032 роки. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/opublikovano-strategiyu-rozvitku-vishoyiosviti-v-ukrayini-na-2022-2032-roki>
6. Офіційний сайт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти: <http://naqa.gov.ua>